

شماره به پیشتر شما را بهره که میبستید ما شما را وزیر مسئول نمی گوئیم چیزی هم شما ندانیدیم آیا از اهل این وطن هم نیستید که اقدام شما چه کردید چه فکری بغض آلودید آخر تا کی بسامعه میگذرانید شما آخر هرق اسلامی دارید مگر این وطن شما نیست.

رئیس - از اینکه اظهار فرمودید که تمام بستگان خودتان را در راه ملت داده اید تماماً تشکر میکنمند اعلیحضرت همایونی هم دیروز در این باب نهایت اظهار تأسف را میکردند که مافوق نداشت امروز اقدامات لازمه میشود.

حاج محمد تقی - دیروز گفته شد که وزیرا نشسته اند و نتیجه اقدامات خود را بمجلس خواهند آورد بازم که مثل سابق وعده بروز بعد میدهد.

وزیر امور خارجه - این تلگرافاتی که من باسلامبول و سایر جاها کرده ام ملاحظه فرمائید (در این موقع ملاحظه اهمیت یازده مطالب نظار مرخص ومجلس سری گردید و پس از نیم ساعت ختم شد.)

مذاکرات روز سه شنبه ۸ شعبان دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز یکشنبه را آقایان اطهار قرائت کردند.

رئیس - اول نظامنامه اساسی خوانده شود بعد شروع بمذاکرات بانگ شود.

وکیل الرعایا - اگر نظامنامه بانگ را بخواهید اینجا حاضر است.

رئیس - بموجب قرار داد روز سه شنبه اول باید قانون اساسی خوانده شود.

حاج سید نصر الله - همین طور که قانون اساسی خوانده شده تصحیح میشود در دفتر ضبط بشود.

(در این موقع شروع بقرائت نظامنامه اساسی شد پس از قرائت چند ماده مذاکرات لازمه بعیان آمد.)

رئیس - تلگرافی از صاحبقرانیه از طرف سپه دار رسیده است قرائت شود.

(قرائت شد باین مضمون: خدمت و کلاهی عظام مجلس هر قدر اظهار عجز و تعظم مینمایم در افتخار تشکاب و تحریک اخوان و بردن معصوم و املاک و خرابی عبارات بمرض نرسید در این چند روزه هر چه تلگرافات رسیده بمرض رسانید همین قدر عرض میکنم که تجاوزات از حد گذشته خوب است یک نفر از طرف مجلس و یک نفر از طرف دولت و یک نفر از طرف حجج اسلام بروند و تحقیق نمایند.)

رئیس قرار اینکار داده شد جواب تلگراف را هم کردیم که فعلا بیک نفر حاکم فریاد گماشتگان جناب سپه دار برود یک نفر هم از طرف مجلس و یک نفر

هم از طرف وزیر داخله برود تحقیق نمایند تلگراف هم شده است که از هیچ طرف تعطل نکنند گفتگویی که طرفین دارند در عدلیه رسیدگی شود.

آقای میر عماد - بانصد نفر از خواجهاوند و پنججاه نفر از قزوین برده اند که قتل و غارت کنند و بزور حکومت نمایند.

رئیس - آنروز هم عرض شد که مطالب باید از روی صحت رسیدگی شود با مطالب حقه شما همه همراه دارند ولی در غیر آن خیر.

آقای سید محمد جعفر - در هر موردی که تعظم از طرفین بشود مجلس باید طوری رفتار کند که نسبت فرض هیچیک از طرفین نرود.

آقای میر زاسید محمد مجتهد - در باب پسر عباسقلی خان چون تقصیرش معلوم نشد خوب است مرخص بشود در باب رحیم خان هم خوب است بخواهید امتتناط شود اگر مرصرت مجازات شود والا چرا باید در عدلیه بماند.

رئیس - این مطلب باید در حضور و کلاهی آذربایجان مذاکره شود بینم ایشان چه میکنند امروز که حاضر نیستند باشد برای روز دیگر.

آقای سید عبدالله مجتهد - در باب سالار مفهم هم چون میگوید اسباب اشتباه شده خوب است در آن باب هم رسیدگی شود بین نوشته است که من میروم اسرا را بر میگرددانم در این صورت ماندن او فایده ندارد.

(بعضی گفتند که سالار مفهم مقصر است باید مجازات شود)

آقای سید عبدالله مجتهد او تا نرود نمی تواند اسرا را استرداد نماید ضامن گرفته شود برای اینکار بعد از این بتقصیرانش هم رسیدگی خواهد شد.

رئیس - کاغذی از مشیر السلطنه وزیر داخله رسیده است که بجهت مسئله ارومی و تبادل افکار مجلسی منعقد شود که مذاکره شود حال مجلس چه صلاح میداند تمام و کلا باشد یا کمیسیون منعقد شود.

حاجی معین التجار - چه عیب دارد تمام و کلا باشند.

حاجی محمد تقی - باید مجلس عمومی منعقد باشد.

آقای میرزا محمود - بموجب نظامنامه وزرا حق دارند کمیسیون بخواهند وهم رئیس حق دارد کمیسیون معین کند.

حاج سید نصر الله - تشکیل کمیسیون برای تسهیل امر است که زود تر تمام شود و به مجلس بیاید در این صورت لازم نیست جمعیت زیاد باشد.

حاجی معین التجار - چون تمام این مردم منتظر این مسئله هستند چه عیب دارد تمام و کلا حضور داشته باشند.

محقق الدوله - کمیسیون خواسته اند بجهت مذاکرات هنوز مطالب تمام نیست که در مجلس بیاید مطرح شود.

وکیل التجار - رئیس با پانزده نفر از وکلا حق دارند کمیسیون سری تشکیل دهند حال با رئیس است ملاحظه فرمایند اگر لازم است کمیسیون

حود والا نعام و کلا حاضر باشند
آقای سید عبدالله مجتهد - این ترتیب را نباید جزئی شمرد جدا از امروز باید اقدامات سخت خواست و پیش از این نباید صبر نمود.

آقای میرزا ابوالحسن خان - امروز در این موقعیکه وزرا حاضر میشوند باید حجة الاسلام هم تشریف داشته باشند تا نتیجه حاصل بشود.

رئیس - صبر تمام و کلا حاضر شوند تا وزرا بیایند و تکلیف معلوم شود (مجلس ختم شد)

مذاکرات روز سه شنبه ۸ شعبان دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات سه شنبه را آقای سید محمد تقی قرائت کردند.

حاج سید نصر الله - تصدیق عمل کرمانشاهی ها در طهران خیلی مشکل است بر فرض بکنفر هم فرستاده شود بکرمانشاه بهتر از خود ظاهر الدوله نخواهد بود بهتر آن است که استکشاف این کار را بخود ایشان رجوع کنیم که در همانجا احقاق حق بعمل آید (گفتند این دعوی نسبت به سیف الدوله است.)

حاج سید نصر الله - این عمل صلح شد بهمت هزار تومان از برای باقی امرباید در خود کرمانشاهان احقاق حق بعمل آید.

(علاء الملک وزیر عدلیه کاغذی بمجلس ارسال داشتند که قرائت شد خلاصه آن این بود که در خصوص ختم عدل حضرات کرمانشاهی ها با حاج سیف الدوله رقم گفتگو کردم جواب دادند بنده محض رفع اتهام در دیوانخانه حاضر شدم آنچه باید کرمانشاهی ها بگویند گفتند من هم جواب دادم در اینصورت چسرا بایند جریمه دستی بدمم وانگهی اموال آنها را در انبار گذاشته اند هیچ بآن اموال رجوع نشده تا اینکه حضرات بر سر اغباتی بر بیایند حق اینست بر روند آن اموال را بردارند تا مابقی معلوم شود.)

رئیس - همه کاغذ را دادم حضرات خوانند گفتند این اموال غیر قابل بود و جناب ظهیر الدوله آنها را بین در مانده ها تقسیم کردند حالا اگر بخواهید یکی دو نفر از آنها را احضار کنید تا اظهارات خود را بگویند.

حاج ملک محمد - رجوع شود بمجلس استظنان حاج سیف الدوله در عدلیه اگر مقصر است معلوم میشود والا فلا.

رئیس - اگر عدلیه بگوید سیف الدوله مقصر نیست دیگر حرفی هست.

حاج ملک محمد - آنوقت آنها تکیه ادعا بر آنها دارند بخواهید بیآورند.

رئیس - در وکالت شما از طرف کرمانشاهی ها حرفی نیست ولی باید از اینها تکیه اینجا هستند استفسار شود که بحکم عدلیه باین طور گفته شد قانع هستند یا خیر آنوقت مجلس طرف بشود.

آقای سید حسین - مسئله کرمانشاه چون هم بود گفتگو شد حالا نتیجه گرفته شود و بعد از آن خوب است اجازه بفرمائید قانون اساسی خوانده شود.

مفتخر الممالک - تلگراف بار فروش قرائت میشود یا خیر؟